

РЕЗОЛЮЦИЯ
круглого стола
«Проблемы и перспективы преподавания болгарского языка как родного в
мультикультурной среде (АТО Гагаузия)»

21 мая 2025 года состоялась работа круглого стола «Проблемы и перспективы преподавания болгарского языка как родного в мультикультурной среде (АТО Гагаузия)» под патронажем Посольства Республики Болгария в Республике Молдова.

В работе круглого стола приняли участие Чрезвычайный и Полномочный посол Р Болгария в РМ Мая Добрева, консул РБолгарии Любомир Димов, представители Министерства образования и исследований Республики Молдова, начальник службы политики в области межэтнических отношений МОИ Иван Думиника, директор АРБОМ А.Боримечков, представители Главного управления образования Гагаузии, менеджеры и учителя болгарского языка и литературы Гагаузии.

В ходе дискуссии были обсуждены следующие вопросы:

- Проблемы и перспективы преподавания болгарского языка и литературы как родных в мультикультурной среде;
- Реализация болгаристических дисциплин в образовательных учреждениях Гагаузии;
- Методы и подходы к преподаванию болгарского языка как родного;
- Достижения в преподавании болгарского языка и литературы в регионе.

На основании проведенного мероприятия — круглого стола, посвященного вопросам преподавания и изучения болгарского языка как родного в мультикультурной среде, а также после обсуждения представленных докладов, участники приняли следующие основные положения:

1. Подчеркиваем важность преподавания болгарского языка как родного в мультикультурной среде, особенно в АТО Гагаузия, где многообразие культур и языков требует внедрения адаптированных и инновационных методов обучения.
2. Отмечаем прогресс в развитии педагогических практик, достигнутый в ПУТЛ им. Михаила Тузлова, ПУТЛ им. Гаврила Гайдаржи, ПУТЛ им. Валентина Мошкова, колледже им.М.Чакира и других учебных заведениях, успешно реализующих программы по обучению болгарскому языку и литературе.
3. Подчеркиваем необходимость использования современных методов и подходов в преподавании болгарского языка и литературы.
4. Поощряем развитие внеучебных мероприятий для популяризации болгарского языка и литературы, а также создание условий для реализации болгаристических предметов.
5. Поддерживаем важность профессионального развития учителей через обмен опытом, повышение квалификации и предоставление современных учебных материалов.

В заключение выражаем уверенность, что совместными усилиями будет достигнуто устойчивое развитие обучения болгарскому языку как родному в мультикультурной среде, что послужит сохранению и популяризации болгарской культуры и идентичности среди молодого поколения.

Принять данную резолюцию за основу для будущих инициатив и политик в сфере образования.

Участники отмечают высокий уровень организации работы круглого стола и выражают благодарность организаторам за подготовку мероприятия.

Принято единогласно участниками круглого стола 21 мая 2025 года

REZOLUȚIE

masa rotundă

„Probleme și perspective în predarea limbii bulgare ca limbă maternă în mediu multiculturală (UTA Găgăuzia)”

La 21 mai 2025 a avut loc masa rotundă „Probleme și perspective în predarea limbii bulgare ca limbă maternă în mediu multiculturală (UTA Găgăuzia)”, organizată sub patronajul Ambasadei Republicii Bulgaria în Republica Moldova. Au participat: Excelența Sa Maia Dobрева, Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al RBulgaria în RM; consulul Ljubomir Dimov; reprezentanți ai Ministerului Educației și Cercetării al RM; șeful Serviciului pentru Politica în Domeniul Relațiilor Interetnice al MEI, Ivan Duminică; directorul ARBOM A. Borimețkov; reprezentanți ai Direcției Generale Educație a Găgăuziei; manageri și profesori de limbă și literatură bulgară din Găgăuzia. În cadrul discuțiilor au fost abordate:

- Probleme și perspective în predarea limbii și literaturii bulgare ca limbă maternă în mediu multicultural;
- Implementarea disciplinelor bulgaristice în instituțiile de învățământ din Găgăuzia;
- Metode și abordări în predarea limbii bulgare ca limbă maternă;
- Realizări în predarea limbii și literaturii bulgare în regiune.

Plecând de la discuțiile purtate și rapoartele prezentate, participanții au adoptat următoarele concluzii principale:

1. Subliniem importanța predării limbii bulgare ca limbă maternă în mediu multicultural, în special în UTA Găgăuzia, unde diversitatea culturală și lingvistică impune metode de învățământ adaptate și inovatoare.
2. Remarcăm progresele în practicile pedagogice realizate la PȘTL „Mihail Tuzlov”, PȘTL „Gavril Gaidarji”, PȘTL „Valentin Moșkov”, colegiul „M. Cakir” și alte instituții cu programe reușite de limbă și literatură bulgară.
3. Subliniem necesitatea utilizării metodelor moderne și a abordărilor inovative în predarea limbii și literaturii bulgare.
4. Încurajăm dezvoltarea activităților extracurriculare pentru popularizarea limbii și literaturii bulgare și crearea condițiilor pentru implementarea disciplinelor bulgaristice.
5. Susținem importanța dezvoltării profesionale a profesorilor prin schimb de experiență, perfecționare și furnizarea de materiale didactice moderne.

În concluzie, exprimăm încrederea că, prin eforturi comune, se va asigura dezvoltarea durabilă a predării limbii bulgare ca limbă maternă în mediu multicultural, contribuind la păstrarea și promovarea culturii și identității bulgare în rândul tinerilor. Se adoptă prezenta rezoluție ca bază pentru inițiative și politici viitoare în domeniul educației. Participanții salută nivelul înalt de organizare al mesei rotunde și mulțumesc organizatorilor pentru pregătirea evenimentului.

Adoptată în unanimitate de participanții mesei rotunde la 21 mai 2025

РЕЗОЛЮЦИЯ

на кръгла маса

„Проблеми и перспективи при преподаването на български език като майчин в мултикултурна среда (АТФ Гагаузия)”

На 21 май 2025 г. се проведе кръгла маса на тема „Проблеми и перспективи при преподаването на български език като майчин в мултикултурна среда (АТФ Гагаузия)“, организирана под патронажа на Посолството на Република България в Република Молдова. В кръглата маса участваха: Нейно Превъзходителство Мая Добрева, извънреден и пълномощен посланик на Р България в РМ; консул Любомир Димов; представители на Министерството на образованието и изследванията на Република Молдова; началникът на службата по политика в областта на междуетническите отношения към МЕИ Иван Душиника; директорът на АРБОМ А. Боримечков; представители на Главна дирекция „Образование“ – Гагаузия; мениджъри и учители по български език и литература в Гагаузия.

По време на дискусиата бяха обсъдени:

- Проблемите и перспективите при преподаването на български език и литература като майчин в мултикултурна среда;
- Прилагането на българистични дисциплини в учебните заведения на Гагаузия;
- Методи и подходи за преподаване на български език като майчин;
- Постижения в преподаването на български език и литература в региона.

Въз основа на дискусиите и представените доклади участниците приеха следните основни положения:

1. Подчертаваме значението на преподаването на български език като майчин в мултикултурна среда, особено в АТФ Гагаузия, където езиковото и културно разнообразие налага адаптирани и иновативни методи на обучение.
2. Отбелязваме напредъка в педагогическите практики, постигнат в ПУТЛ „Михаил Тузлов“, ПУТЛ „Гаврил Гайдаржи“, ПУТЛ „Валентин Мошков“, колеж „М. Чакир“ и други учебни заведения с успешни програми по български език и литература.
3. Подчертаваме необходимостта от използването на съвременни методи и подходи при преподаването на български език и литература.
4. Насърчаваме развитието на извънкласни дейности за популяризиране на българския език и литература, както и създаването на условия за реализиране на българистичните дисциплини.
5. Подкрепяме важността на професионалното развитие на учителите чрез обмен на опит, повишаване на квалификацията и предоставяне на съвременни учебни материали.

Накрая изразяваме увереност, че чрез съвместни усилия ще се гарантира устойчивото развитие на обучението по български език като майчин в мултикултурна среда, което ще допринесе за запазването и популяризирането на българската култура и идентичност сред младото поколение.

Резолюцията се приема като основа за бъдещи инициативи и политики в областта на образованието.

Участниците оценяват високо нивото на организация на кръглата маса и благодарят на организаторите за подготвянето на събитието.

Приета единодушно на 21 май 2025 г.

RESOLUTION
of the round table
“Challenges and Prospects in Teaching Bulgarian as a Native Language in a Multicultural Environment (Gagauzia ATU)”

On May 21, 2025, the round table “Challenges and Prospects in Teaching Bulgarian as a Native Language in a Multicultural Environment (Gagauzia ATU)” was held under the patronage of the Embassy of the Republic of Bulgaria in the Republic of Moldova. Participants included H.E. Maya Dobрева, Extraordinary and Plenipotentiary Ambassador of Bulgaria to Moldova; Consul Lyubomir Dimov; representatives from the Ministry of Education and Research of Moldova; Head of the Interethnic Relations Policy Service of the MEI, Ivan Duminica; Director of ARBOM A. Borimechkov; representatives of the Gagauzia Education Directorate; as well as managers and teachers of Bulgarian language and literature in Gagauzia. The discussion addressed the following issues:

- Challenges and prospects in teaching Bulgarian language and literature as a native language in a multicultural environment;
- Implementation of Bulgarian studies disciplines in Gagauzian educational institutions;
- Methods and approaches to teaching Bulgarian as a mother tongue;
- Achievements in teaching Bulgarian language and literature in the region.

Based on the discussions and the reports presented, participants adopted the following key positions:

1. Emphasize the importance of teaching Bulgarian as a native language in a multicultural environment, especially in Gagauzia ATU, where cultural and linguistic diversity requires adapted and innovative teaching methods.
2. Note the progress made in pedagogical practices at the Mihail Tuzlov Vocational School, Gavril Gaidarchi Vocational School, Valentin Moschkov Vocational School, M. Chakir College, and other institutions successfully implementing Bulgarian language and literature programs.
3. Highlight the necessity of using modern methods and approaches in teaching Bulgarian language and literature.
4. Encourage the development of extracurricular activities to promote the Bulgarian language and literature and the creation of conditions for implementing Bulgarian studies subjects.
5. Support the professional development of teachers through experience exchange, training, and provision of modern teaching materials.

In conclusion, express confidence that through joint efforts, sustainable development in teaching Bulgarian as a native language in a multicultural environment will be achieved, contributing to the preservation and promotion of Bulgarian culture and identity among the younger generation. Adopt this resolution as a basis for future educational initiatives and policies. Participants note the high level of organization of the round table and express gratitude to the organizers for preparing the event. Adopted unanimously by the round table participants on May 21, 2025

KARAR

yuvarlak masa

“Çokkültürlü Ortamda Ana Dil Olarak Bulgarca Öğretiminin Sorunları ve Perspektifleri
(Gagauzya ÖÇB)”

21 Mayıs 2025 tarihinde “Çokkültürlü Ortamda Ana Dil Olarak Bulgarca Öğretiminin Sorunları ve Perspektifleri (Gagauzya ÖÇB)” başlıklı yuvarlak masa toplantısı Bulgaristan Cumhuriyeti’nin Moldova Cumhuriyeti Büyükelçiliği himayesinde gerçekleştirildi. Toplantıya Bulgaristan’ın Moldova Büyükelçisi H.E. Maya Dobrev; Konsolos Lyubomir Dimov; Moldova Eğitim ve Araştırma Bakanlığı temsilcileri; MEI’nin Etnik İlişkiler Politikası Servisi Başkanı Ivan Duminica; ARBOM Direktörü A. Borimeşkov; Gagauzya Eğitim Müdürlüğü temsilcileri; Gagauzya’daki Bulgar dili ve edebiyatı yöneticileri ve öğretmenleri katıldı. Diyalogda şu konular ele alındı:

- Çokkültürlü ortamda ana dil olarak Bulgar dili ve edebiyatının öğretimiyle ilgili sorunlar ve perspektifler;
- Gagauzya eğitim kurumlarında Bulgaristik disiplinlerin uygulanması;
- Ana dil olarak Bulgarca öğretim yöntemleri ve yaklaşımları;
- Bölgedeki Bulgar dili ve edebiyatındaki başarılar.

Etkinlik ve sunulan raporlar doğrultusunda katılımcılar aşağıdaki temel konuları kabul etti:

1. Özellikle kültürel ve dilsel çeşitliliğin fazla olduğu Gagauzya ÖÇB’de, çokkültürlü bir ortamda ana dil olarak Bulgarca öğretiminin önemi vurgulanmalıdır; bu ortam, uyarlanmış ve yenilikçi öğretim yöntemleri gerektirir.
2. Mihail Tuzlov Mesleki Okulu, Gavril Gaidarji Mesleki Okulu, Valentin Moşkov Mesleki Okulu, M. Çakir Koleji ve Bulgar dili ve edebiyatı programlarını başarıyla yürüten diğer eğitim kurumlarında pedagojik uygulamalarda kaydedilen ilerlemeleri takdir ediyoruz.
3. Bulgar dili ve edebiyatının öğretiminde modern yöntem ve yaklaşımların kullanılmasının gerekliliğini vurguluyoruz.
4. Bulgar dili ve edebiyatını yaygınlaştırmak amacıyla ders dışı etkinliklerin geliştirilmesini ve Bulgaristik disiplinlerin uygulanması için koşulların yaratılmasını teşvik ediyoruz.
5. Öğretmenlerin deneyim paylaşımı, yeterlilik artırımı ve modern öğretim materyalleri sağlanması yoluyla mesleki gelişimlerini destekliyoruz.

Sonuç olarak, ortak çabalarla çokkültürlü ortamda ana dil olarak Bulgarca öğretiminin sürdürülebilir gelişiminin sağlanacağına, bu sayede genç nesil arasında Bulgar kültürü ve kimliğinin korunup yaygınlaştırılacağına inancımızı ifade ediyoruz. Bu kararı eğitim alanında gelecekteki inisiyatifler ve politikalar için temel olarak kabul ediyoruz. Katılımcılar yuvarlak masanın organizasyon düzeyini yüksek bulmuş ve organizatörlere hazırlık için teşekkürlerini sunmuşlardır. 21 Mayıs 2025 tarihinde yuvarlak masa katılımcıları tarafından oybirliğiyle kabul edilmiştir